

Verantwoordingsdocument

Lerende mobiliteit (KA1) Call 2018

Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

Inleiding.....	2
1 Procedure selectie	3
2 Context budgetuitputting in het mbo	5
3 Beschikbaar budget Call 2018 KA1 mbo.....	6
4 Aanvragen Call 2018 KA1 mbo.....	6
5 Criteria voor selectie en toekenning aanvragen	8
6 Toelichting aanwezigheid van <i>longterm</i> mobiliteiten (student) bij aanvraag & toekenning	10
7 Toelichting verhouding toekenning studenten – professionals	11

Inleiding

Lerende Mobiliteit, ook wel Mobiliteit of KA1 genoemd, is één van de drie key actions die onderdeel zijn van het op 1 januari 2014 gestarte programma Erasmus+ voor Onderwijs, Jeugd en Sport. In dit document wordt toegelicht hoe de KA1 mbo Call 2018 selectieprocedure is opgebouwd en uitgevoerd en wat de uitkomst van deze selectie is. Het betreft individuele mobiliteit van studenten en professionals in het mbo.

Reguliere en verkorte aanvragen

In 2015 is in het mbo de VET Mobility Charter ingevoerd en vanaf deze Call ook jaarlijks toegekend. Sinds de KA1 mbo Call 2016 is er daardoor een tweetal type aanvragen binnen KA1 mbo. Dit betreft reguliere aanvragen (KA102) en verkorte aanvragen voor instellingen die in het bezit zijn van een VET Mobility Charter (KA116).

Nieuw in Call 2018

Met ingang van Call 2018 zijn er binnen KA1 mbo wijzigingen aangebracht. Dit betreft:

- Het onderscheid tussen *shortterm* en *longterm* mobiliteiten voor studenten. In het kort: het idee hierachter is dat langere stages beter bijdragen aan de ontwikkeling van vakspecifieke kennis en vaardigheden, en dat langere stages (3+ maanden) om die reden gestimuleerd moeten worden ten opzichte van kortere stages.
Hoewel er aan de mogelijke duur van studentmobiliteit feitelijk niets wijzigt (dit was al 2 weken tot 12 maanden), is er nu dus een expliciet onderscheid aangebracht. Er kan nu studentmobiliteit aangevraagd worden van 2 weken tot 3 maanden, dat noemen we *shortterm*. Mobiliteit van 3 maanden tot 12 maanden noemen we *longterm* (ook: ErasmusPro). De introductie van ErasmusPro (*longterm*) is tevens gelinkt aan een deel van de beschikbare middelen. Zie verder Hoofdstuk 6.
- Om een toename van *longterm* mobiliteit te stimuleren zijn tevens *Advanced Planning Visits* geïntroduceerd. Dit zijn voorbereidende bezoeken die aanvragers onder bepaalde voorwaarden kunnen inzetten om tot (voorbereiding van) afspraken te komen om langere stages mogelijk te maken. Een positieve ontwikkeling omdat de ervaring leert dat het bouwen van duurzame partnerschappen tijd kost en de APV's kunnen daaraan bijdragen.

1 Procedure selectie

Ontvangst aanvragen

De deadline voor het indienen van aanvragen was 1 februari 2018 – 12.00 uur CET.

Ontvankelijkheid

Alle ingediende aanvragen zijn na het verstrijken van de deadline gecontroleerd op de ontvankelijkheidscriteria zoals voorgeschreven door de Europese Commissie. De ontvankelijkheidscontrole geldt voor het reguliere en verkorte (Charter) aanvraagproces.

Toewijzing en voorbereiding experts

Vanuit de Europese Commissie is bepaald dat de selectie van aanvragen (kwaliteitsbeoordeling) volledig op decentraal niveau (nationaal) plaatsvindt, volgens de procedure die is beschreven in de Guide for NA's en Guide for Experts. Elke aanvraag boven de € 60.000,- dient door twee experts beoordeeld te worden en elke aanvraag tot en met € 60.000,- door één expert. Indien er twee experts zijn, mag één daarvan ook extern zijn.

Verkorte aanvragen (Charters) worden niet inhoudelijk beoordeeld en hebben dan ook geen experts toegewezen gekregen. Voor bezitters van een VET Mobility Charter geldt namelijk dat zij met de toekenning van de Charter al aangetoond hebben over de vereiste kwaliteit te beschikken, waardoor op dit moment dan ook niet opnieuw op kwaliteit beoordeeld hoeft te worden.

Voor de reguliere aanvragen geldt:

- Binnen KA1 heeft het NA Erasmus+ voor Call 2018, net als in voorgaande Calls, gekozen om te werken met louter interne experts. De expertise van interne experts is hoog en het NA acht haar experts in staat om op objectieve wijze tot kwalitatief hoogwaardige expertbeoordelingen te komen.
- De experts worden na selectie uitgenodigd voor een instructiebijeenkomst. Voorafgaand aan de instructiebijeenkomst worden de experts toegewezen aan aanvragen. De expert die een aanvraag beoordeelt, is nooit dezelfde persoon die betrokken was bij advisering van deze aanvraag of bij begeleiding van lopende of recent afgesloten projecten van deze aanvrager. Hierdoor wordt een mogelijk 'conflict of interest' voorkomen.
- Tijdens de instructiebijeenkomst is een enkel project nog gewijzigd van expert als laatste voorkoming van een mogelijk conflict of interest. Alle experts tekenen een verklaring dat er geen sprake is van conflict of interest.

Beoordeling door experts

Na de instructiebijeenkomst gaan de experts aan de slag met het beoordelen van de aanvragen (KA102). In het geval van twee experts (aanvraag > € 60.000), komen experts onafhankelijk van elkaar tot een beoordeling. In de beoordeling worden scores gegeven en deze worden onderbouwd. Daarbij wordt, waar nodig, een advies gegeven over goed/af te keuren kosten. De aanvraag wordt tezamen met eventueel toegevoegde bijlagen holistisch beoordeeld op basis van wat er is aangeleverd door de aanvrager.

In het geval van twee experts gaan deze experts na het submitten van hun onafhankelijke beoordeling met elkaar in overleg om te komen tot één geconsolideerde beoordeling, zowel in score als in woorden. De geconsolideerde score hoeft niet het gemiddelde van de twee afzonderlijke scores te zijn. Indien er tussen de twee afzonderlijke scores een puntenverschil van 30 punten of meer is, gaan de experts niet consolideren, maar dient er een derde expert te worden ingezet. Dit is in Call 2018 niet van toepassing geweest.

In het geval van één expert, zal deze beoordeling direct leiden tot de geconsolideerde beoordeling, met inachtneming van de eventuele opmerkingen naar aanleiding van het tegenlezen.

Vervolgens worden alle geconsolideerde beoordelingen tegengelezen als extra kwaliteitscontrole. Op die manier wordt de intersubjectiviteit extra bewaakt en tevens wordt gekeken of de aanvraag beoordeeld is volgens de richtlijnen, of deze volledig is en wordt gelet op taalfouten en op consistentie tussen de hoogte van de score en de toelichting hierop. Het tegenlezen stuurt op geen enkele wijze het oordeel van de expert(s).

Bepalen voorlopige toekenningen

Na de kwalitatieve beoordeling, wordt op basis van de criteria, zoals toegelicht in hoofdstuk 5, een voorlopige verdeling van de subsidiemiddelen gemaakt. Voor de verkorte (Charter) aanvragen geldt dat na de ontvankelijkheidscontrole er een voorlopige verdeling van de subsidiemiddelen wordt gemaakt over de aanvragen die aan alle ontvankelijkheidscriteria voldoen.

Nationaal Evaluatie Comité

Nadat de beoordelingen voor de reguliere aanvragen definitief zijn en het Agentschap gekomen is tot een verdeling van de middelen over de aanvragers (KA102 en KA116) wordt een voorstel voor voorlopige toekenning van subsidie gemaakt. Het Nationaal Evaluatie Comité beslist over dit voorstel en kijkt met name of er sprake is van maatschappelijke zorgvuldigheid, billijkheid en redelijkheid en niet van willekeur.

Besluit en bezwaar

Naar aanleiding van de beslissing van het Nationaal Evaluatie Comité ontvangen alle aanvragers een brief met daarin het besluit (toekenning of afwijzing). Er bestaat de mogelijkheid om tegen deze beslissing bezwaar te maken bij de bezwaarcommissie NA Erasmus+.

2 Context budgetuitputting in het mbo

Het mbo heeft sinds 2014 de wind mee ten aanzien van internationalisering en dat ziet het NA terug in de besteding van subsidies. De statistieken van de eerste afgeronde projecten onder Erasmus+ (Call 2014, Call 2015) laten zien dat er gemiddeld genomen een besteding van nabij de 100% wordt gerealiseerd. Het Erasmus+ budget wordt door meerdere instellingen zelfs aangevuld met eigen investeringen. Sinds 2015 is een groot deel van de instellingen in staat het Erasmus+ budget binnen 1 tot 1,5 jaar uit te zetten (projectduur is 2 jaar).

De toegenomen vraag naar studentmobiliteit en groeiende capaciteit in de instellingen maakt dat de begunstigen steeds beter in staat zijn budgetten zodanig te managen dat ze (zo volledig mogelijk) uitgeput worden.

3 Beschikbaar budget Call 2018 KA1 mbo

€ 12.611.113,-

Dit is een stijging van 16% t.o.v. het initiële budget van Call 2017 KA1 mbo.

Een ruime herverdeling binnen Call 2017 in april/mei 2018 van € 1.321.036,28, maakt de stijging ná herverdeling netto 3%.

Onderverdeling naar type aanvrager

KA102 (regulier) € 2.522.222,- (20%)

KA116 (Charter) € 10.088.890,- (80%)

Ondanks een stijging van het totale budget en overwegend kwalitatief hoge aanvragen, is het niet mogelijk voor alle aanvragers om te stijgen in hun budget ten opzichte van de meest recente toekenning Call 2017 (inclusief herverdeling). Dat komt door hierboven genoemde herverdeling van Call 2017. Deze herverdeling kwam voort uit een onderbesteding bij KA2 mbo.

4 Aanvragen Call 2018 KA1 mbo

Reguliere KA1-aanvragen (KA102)

- Er is in totaal voor ruim 8 miljoen euro aan aanvragen ingediend.;
- Er zijn 24 aanvragen ingediend, waarvan:
  - 1 aanvraag niet door de ontvankelijkheidscontrole is gekomen;
  - 2 aanvragen onder de *threshold* scoorden op de inhoudelijke beoordeling en daardoor niet in aanmerking komen voor financiering;
  - 21 aanvragen boven de *threshold* scoorden op de inhoudelijke beoordeling en daardoor wel in aanmerking komen voor financiering.
- Er zijn 2 aanvragen ingediend door instellingen die niet eerder een projectaanvraag indienden onder Erasmus+ KA1 mbo.

Charter KA1-aanvragen (KA116)

- Er is in totaal voor ruim 28,5 miljoen euro aan aanvragen ingediend.
- Er zijn 27 aanvragen ingediend, dit betreft 37 instellingen.
- Alle aanvragen waren ontvankelijk.

Er is ook in Call 2018 sprake van overvraging, de overvraging ligt de afgelopen jaren vrij stabiel rond drie keer het beschikbare budget. De vraag lijkt groeit mee met het budget want de verhouding blijft gelijk.

Ter aanvulling:

- Het percentage voor de vergoedingen (*individual cost*) van studenten is gelijk gebleven, te weten 38% van het Europese maximum. Ook de hoogte voor staf is gelijk gebleven (100%). In het aanvraagformulier worden deze bedragen automatisch berekend.

- De Europese Commissie heeft in vergelijking met afgelopen jaren geschoven met de landen per vergoedingscategorie en de vergoedingen per categorie zijn enigszins verhoogd.

5 Criteria voor selectie en toekenning aanvragen

De hoogte van de voorlopige subsidie wordt bepaald op basis van de 'grant award' criteria, zoals voorgeschreven in de Programmagids Erasmus+:

	Criteria Grant award (Programmagids)	Geoperationaliseerde criteria KA102	Geoperationaliseerde criteria KA116
1.	<i>the number and duration of mobility periods applied for;</i>	Het aantal aangevraagde mobiliteiten x duur ervan binnen de aanvraag t.o.v. alle aangevraagde mobiliteiten x duur ervan (exclusief accompanying persons)	Het aantal aangevraagde mobiliteiten x duur ervan binnen de aanvraag t.o.v. alle aangevraagde mobiliteiten x duur ervan (exclusief accompanying persons)
2.	<i>the extent to which the proposal integrates long-term mobility from 3 to 12 months duration (ErasmusPro);</i>	Wel of niet aanwezigheid van longterm studentmobiliteiten (<u>n</u> iet van toepassing als er alleen stafmobiliteit is aangevraagd)	Wel of niet aanwezigheid van longterm studentmobiliteiten (<u>n</u> iet van toepassing als er alleen stafmobiliteit is aangevraagd)
3.	<i>the past performance of the applicant in terms of number of mobility periods, good quality in the implementation of activities and sound financial management, in case the applicant has received a similar grant in previous years;</i>	a) De final report score van de laatst vastgestelde toekenning (good quality in the implementation of activities) b) Budgetuitputting laatste 2 vastgestelde toekenningen (sound financial management)	a) De final report score van de laatst vastgestelde toekenning (good quality in the implementation of activities) b) Budgetuitputting laatste 2 vastgestelde toekenningen (sound financial management)
4.	<i>the total national budget allocated for the mobility action.</i>	a) De score van de aanvraag in huidige call	Niet van toepassing
		b) Het aantal studenten in de instelling t.o.v. de andere instellingen binnen de beschikbare middelen	Het aantal studenten in de instelling t.o.v. de andere instellingen binnen de beschikbare middelen
		c) Hoogte van de meest recente toekenning óf max. € 25.000 indien het een nieuwe aanvrager betreft	Hoogte van de meest recente toekenning
		d) Keuze om alle boven de <i>threshold</i> scorende aanvragen een voorlopige toekenning te gunnen	Keuze om alle boven de <i>threshold</i> scorende aanvragen een voorlopige toekenning te gunnen

Toelichting op operationalisering van criterium 4

- **(4a) Hoogte score van de huidige aanvraag**

De Programmagids Erasmus+ biedt op pagina 249 de mogelijkheid om de kwalitatieve criteria mee te nemen in de bepaling van de hoogte van de toekenning. "Within the limits of the budget available for each Action, grants will be awarded to those projects which respond to these qualitative criteria in the best way." Deze kwalitatieve criteria zijn de criteria die de experts bij hun beoordeling van de aanvraag scoren. De kwaliteit van de aanvraag wordt hiermee meegenomen in het bepalen van de voorlopige toekenning. Des te hoger de kwaliteit, des te meer dat bijdraagt aan de voorlopige toekenning.

- **(4b) Het aantal studenten in de instelling & (4c) Hoogte van de meeste recente toekenning & (4d) Keuze om alle boven de *threshold* scorende aanvragen een voorlopige toekenning te gunnen**

Het Erasmus+ programma is bedoeld om een positief en duurzaam effect te hebben op het beleid en de aanpak inzake onderwijs en opleiding, zoals te lezen is in de Programmagids Erasmus+. De meerwaarde zit onder andere in het transnationale karakter, gericht op het bereiken van een duurzaam systeemeffect. Denk hierbij aan opgebouwde capaciteit, kennis en institutionalisering van internationalisering en aan inbedding van internationalisering in de volle breedte van het onderwijsveld.

Vanuit het belang om alle betrokken instellingen een passende capaciteit te laten opbouwen wordt het aantal studenten in de instelling meegenomen als criterium (4b).

Een voorspelbare subsidiëring zonder grote schommelingen helpt bij de doorontwikkeling, strategie, implementatie en kwaliteit van internationale mobiliteit en samenwerking in het onderwijs, en daarmee aan het bereiken van een duurzaam systeemeffect. Om de continuïteit te waarborgen wordt in het rekenmodel een deel van de voorlopige toekenning gebaseerd op de meest recente toekenning (4c).

Om inbedding van internationalisering in de volle breedte van het onderwijsveld te faciliteren kiest het NA er voor om, net als in voorgaande Calls, niet toe te kennen op basis van *ranking*, omdat dan een groot aantal mbo-instellingen geen budget zou ontvangen (i.v.m. overvraging). De keuze om alle boven de *threshold* scorende aanvragen een voorlopige toekenning te gunnen (4d) zorgt er voor dat meer aanvragers subsidie kunnen krijgen toegekend en dat daarmee zoveel mogelijk instellingen (en daarmee studenten/staf) doorlopend kunnen profiteren van Erasmus+. Tegelijkertijd betekent deze spreiding dat nagenoeg alle projecten niet het aangevraagde bedrag voorlopig toegekend kunnen krijgen.

Toepassing geoperationaliseerde criteria

Aan elk geoperationaliseerd criterium is een deel van het beschikbare budget gekoppeld (een percentage). En aan criteria 1 t/m 4b zijn waarden toegekend, omgezet vanuit een score of percentage. Een voorbeeld van toegekende waarde is [-1; 0; 1] of [0;1], afhankelijk van de score/percentage op het betreffende criterium. Criterium 4c betreft een bedrag in euro's. Verder

geldt voor criteria 3a en 3b: indien er geen input is op een criterium, wordt een neutrale waarde ingevoerd.

Het rekenmodel levert, nadat alle ingevoerde data zijn omgezet naar waarden, een totaalbedrag voor voorlopige toekenning op per aanvragende organisatie die recht heeft op subsidie. Dit bedrag wordt vervolgens per voorlopige toekenning verdeeld over de diverse budgetcategorieën in lijn met aanvraag en kaders uit dit verantwoordingsdocument. Hierbij wordt rekening gehouden met het volgende:

- er kan nooit meer toegekend worden dan er wordt aangevraagd of goedgekeurd door experts, dit geldt óók op deelbudgetten;
- de verhouding staf/studentmobiliteiten zoals beschreven in Hoofdstuk 7 (op het geheel, vertaald naar individuele aanvragen);
- het aandeel *longterm* mobiliteiten zoals beschreven in Hoofdstuk 6 (op het geheel, vertaald naar individuele aanvragen).

6 Toelichting aanwezigheid van *longterm* mobiliteiten (student) bij aanvraag & toekenning

Longterm mobiliteiten, ook wel ErasmusPro genoemd, zijn niet nieuw binnen Erasmus+. Wat wel nieuw is, is de expliciet aangebrachte scheiding tussen mobiliteiten die korter dan 3 maanden duren en mobiliteiten van 3 maanden tot 12 maanden (deze laatste voortaan '*longterm*'). Deze nieuwe prioriteit binnen Erasmus+ is als volgt in de aanvragen terug te zien:

KA102

63% van de totaal* aangevraagde subsidies betreft *longterm*

Variërend per aanvraag van 25% tot 96%, m.u.v. 3 aanvragen met alleen *shortterm* studentmobiliteit ('beginners') en 1 aanvraag met alleen stafmobiliteit.

*incl. aanvragen die onder de threshold scoren

KA116

42% van de totaal aangevraagde subsidies betreft *longterm*

Variërend per aanvraag van 1% tot 84%, m.u.v. 2 aanvragen zonder *longterm* studentmobiliteit (wel *shortterm*).

Het NA kent een percentage van 30% van het totaal voor KA1 beschikbare budget toe aan *longterm* mobiliteiten (KA102 als KA116). Dit percentage is vastgesteld op basis van het gemiddelde percentage over alle projecten. Per project wordt een individueel percentage vastgesteld, afhankelijk van wat aangevraagd is in relatie tot wat toegekend wordt.

7 Toelichting verhouding toekenning studenten – professionals

In de Programmagids Erasmus+ staat dat stafmobiliteit impact dient te hebben op zowel het individu als de organisatie, en met dat laatste bij kan dragen aan innovatie van opleidingen en uiteindelijk aan een positief en duurzaam (systeem)effect op beleid en praktijk. Mobiliteit van professionals is van grote waarde om bij te dragen aan de ontwikkeling van professionals, teams, kwaliteit van het onderwijs en inbedding (capaciteitsopbouw) van internationalisering in het onderwijs.

Er is in het KA1 mbo budget 17% gereserveerd voor stafmobiliteit ($\pm$ € 2,1 miljoen) en 83% voor studentmobiliteit ($\pm$ € 10,5 miljoen). Het percentage stafmobiliteit is hoger dan de huidige aanvraagverhouding, wat betekent dat het NA voor Call 2018 relatief meer stafmobiliteit toekent. De verhouding staf-/studentenmobiliteit wordt wel naar beneden bijgesteld ten opzichte van voorgaande calls. De afgelopen twee calls was dat in toekenningsfase 25/75.

Wat opvalt is dat in de Call 2018 zowel binnen KA102 als binnen KA116 het aandeel aangevraagde stafmobiliteit gedaald is (t.o.v. stijging eerdere jaren), vooral voor KA102:

- Aandeel stafmobiliteit KA102: **10%** ($\pm$ 730.000 euro reis- en verblijfkosten)
- Aandeel stafmobiliteit KA116: **14%** ($\pm$ 3,5 miljoen euro reis- en verblijfkosten)

De daling in algemene zin zou een reactie kunnen zijn op de invoering van het onderscheid tussen *shortterm* en *longterm* mobiliteiten, in combinatie met zeer grote belangstelling voor studentmobiliteit. Een andere factor is dat instellingen andere middelen beschikbaar hebben voor deskundigheidsbevordering die ingezet kunnen worden (het NA weet dat een aantal scholen hiervoor kiest, al ontbreken de exacte gegevens).

De grote daling bij KA102 specifiek ligt mogelijk deels in verschuiving van een vijftal instellingen naar KA116 (die vorig jaar nog onder KA102 vielen). Daarbij ontbreekt er dit jaar een organisatie die in Call 2017 alleen stafmobiliteit had.